

OPODATKOWANIE DOCHODÓW Z PRACY NAJEMNEJ WYKONYWANEJ ZA GRANICĄ

- informacje podstawowe

Podatnicy uzyskujący przychody ze źródeł przychodów położonych za granicą rozliczają się na zielonym formularzu PIT-36. Można go pobrać ze stron www.mf.gov.pl wraz z objaśnieniami. Dochód z zagranicy może podlegać zwolnieniu z opodatkowania (metoda wyłączenia z progresją), albo podatek zapłacony za granicą może zostać zaliczony na poczet podatku dochodowego należnego w Polsce (metoda proporcjonalnego odliczenia). Sposób opodatkowania przychodów z zagranicy wynika z postanowień umowy o zapobieżeniu podwójnemu opodatkowaniu, którą Rzeczpospolita Polska zawarła z danym państwem. W zależności od treści tej umowy do dochodów uzyskanych za granicą mają zastosowanie dwie metody obliczenia podatku:

Metoda wyłączenia z progresją (art. 27 ust. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), która oznacza, że w Polsce zwalnia się z opodatkowania dochód osiągnięty w drugim państwie, jednak dla ustalenia podatku należnego od dochodu osiągniętego w Polsce, stosuje się stopę podatku obliczoną dla całego dochodu, tj. łącznie z dochodem osiągniętym w drugim państwie (art. 27 ust. 8 ustawy). **W przypadku, kiedy podatnik nie uzyskuje dochodów w Polsce, nie ma obowiązku złożenia zeznania podatkowego.**

Kraje, do których ma zastosowanie ta metoda to m.in.: Chorwacja, Czechy, Estonia, Francja, Grecja, Irlandia, Kanada, Litwa, Łotwa, Niemcy, Portugalia, Słowenia, Słowacja, Turcja i Włochy.

Przykład:

Podatnik zarobił w Polsce w 2005r 20.000 zł, a za granicą (np. w Irlandii) 30.000 zł.

Podatek obliczamy w następujący sposób:

Wg skali podatkowej, kwota podatku od sumy dochodów 20.000zł + 30.000 zł, czyli 50.000 zł wynosi 10.397,28 zł.

Obliczamy stopę procentową tego podatku do obliczonej wyżej sumy dochodów:

$$\frac{10.397,28}{50.000} \times 100\% = 20,79\%$$

Obliczamy podatek do zapłaty od dochodów uzyskanych w Polsce zgodnie z obliczoną stopą procentową:

$$20.000 \text{ zł} \times 20,79\% = 4.158 \text{ zł}$$

Metoda proporcjonalnego odliczenia (27 ust. 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych), która oznacza, że w Polsce, podatek zapłacony za granicą podlega odliczeniu od podatku obliczonego od łącznych dochodów uzyskanych w roku podatkowym. **W sytuacji, gdy podatnik nie uzyskuje żadnych dochodów w Polsce, ma obowiązek złożenia zeznania podatkowego w celu wykazania dochodów uzyskanych za granicą (art. 27 ust. 9a ustawy).**

Obliczanie podatku wg tej metody dotyczy dochodów uzyskanych w takich krajach m.in. jak: Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Holandia, Rosja, Stany Zjednoczone, Szwecja oraz Wielka Brytania i Północna Irlandia.

Przykład

Podatnik zarobił w Polsce w 2005r 20.000 zł, a za granicą 30.000 zł. Jednocześnie podatnik zapłacił za granicą 5.000 zł podatku.

Podatek obliczamy w następujący sposób:

Wg skali podatkowej kwota podatku od sumy dochodów 20.000zł + 30.000 zł, czyli 50.000 zł wynosi 10.397,28 zł

Podatnik zapłacił 5.000 zł podatku za granicą. Należy obliczyć, czy będzie mógł odliczyć go w pełnej kwocie od podatku polskiego. **Odliczenie to możliwe jest tylko do wysokości podatku przypadającego proporcjonalnie na dochód uzyskany w obcym państwie.**

Proporcje liczymy w następujący sposób:

$$\begin{array}{l} \text{(całość dochodów)} \qquad \qquad \qquad 50.000 \qquad \qquad \qquad 10.397,28 \text{ (podatek wg art. 27 ustawy)} \\ \hline \text{(dochód z zagranicy)} \qquad \qquad \qquad 30.000 \qquad \qquad \qquad x \qquad \text{(podatek możliwy do odliczenia)} \end{array}$$
$$x = 6.238,37 \text{ zł}$$

Podatnik mógłby odliczyć od podatku należnego od sumy dochodów 6.238,37 zł, ale zapłacił od dochodów zagranicznych podatek w wysokości 5.000 zł, dlatego też tylko tę kwotę może odliczyć. Podatek do zapłacenia w Polsce:

$$10.397,28 \text{ zł} - 5.000 \text{ zł} = 5.397,28 \text{ zł}$$

Ponadto, obojętnie, jaka metoda będzie stosowana do obliczenia podatku należy pamiętać o:

Sposób ustalania dochodu do opodatkowania (art. 21 ust. 1 pkt 20 ustawy).

Bez względu na stosowaną metodę obliczania podatku, sposób ustalania dochodu za pracę za granicą jest taki sam.

Uwaga zmiana przepisów!

Dotychczas przychód osiągnany za granicą **należało pomniejszyć o równowartość diety z tytułu podróży służbowych poza granicami kraju za każdy dzień, w którym była wykonywana praca, z tym że zwolnienie dotyczyło dochodów nieprzekraczających rocznie równowartości trzydziestu diet** określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz. U. z 2002 r. Nr 236, poz.1991 ze zm.)

Zmiana ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje, że dla dochodów osiągniętych od 1 stycznia 2006 r. wolna od podatku dochodowego jest część przychodów za każdy dzień pobytu za granicą, w którym podatnik pozostawał w stosunku pracy, w kwocie odpowiadającej 30 % diety, określonej w w/w rozporządzeniu.

Wyjątek stanowi sytuacja, gdy zwolnienie liczone starą metodą (do wysokości 30 diet) jest wyższe od zwolnienia liczonego nową metodą (30%). Wtedy, do dochodów za 2006 r. obowiązuje zwolnienie na starych zasadach (do wysokości 30 diet).

PRZYKŁAD pomniejszania przychodu uzyskanego za granicą o przysługujące diety i przeliczania na PLN (po zmianach, które obowiązują do przychodów uzyskanych w 2006 roku)

np. 1 dieta = 42 EUR

Pierwszy miesiąc pracy - 16 dni pobytu w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 800 EUR

Diety do odliczenia $(16 \times 42) \times 0,3 = 201,60$ EUR

Przychód za pierwszy miesiąc pracy = $800 - 201,60 = 598,40$ EUR

Kwotę 598,40 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Drugi miesiąc pracy - 31 dni pobytu w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 1200 EUR

Diety do odliczenia $(31 \times 42) \times 0,3 = 390,60$ EUR

Przychód za drugi miesiąc pracy = $1200 - 390,60 = 809,40$ EUR

Kwotę 809,40 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Trzeci miesiąc pracy - 31 dni przepracowanych w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 1300 EUR

Diety do odliczenia $(31 \times 42) \times 0,3 = 390,60$ EUR

Przychód za trzeci miesiąc = $1300 - 390,60 = 909,40$ EUR

Kwotę 909,40 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Kolejne miesiące należy rozliczyć w ten sam sposób.

Suma wynagrodzeń z wszystkich miesięcy $(598,40 + 809,40 + 909,40 = 2.317,20)$ przeliczona na złote będzie przychodem uzyskanym z pracy za granicą.

PRZYKŁAD pomniejszania przychodu uzyskanego za granicą o przysługujące diety i przeliczania na PLN (według zapisów ustawy obowiązującej w 2006 roku)

np. 1 dieta = 42 EUR

Pierwszy miesiąc pracy - 16 dni przepracowanych w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 800 EUR

Diety do odliczenia $16 \times 42 = 672$ EUR

Przychód za pierwszy miesiąc pracy = $800 - 672 = 128$ EUR

Kwotę 128 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Drugi miesiąc pracy - 31 dni przepracowanych w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 1200 EUR

Diety do odliczenia $14 \times 42 = 588$ EUR

Przychód za drugi miesiąc pracy = $1200 - 588 = 612$ EUR

Kwotę 612 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Trzeci miesiąc pracy - 31 dni przepracowanych w Finlandii.

Wynagrodzenie otrzymane brutto = 1300 EUR

Diety do odliczenia $0 \times 42 = 0$ EUR

Przychód za trzeci miesiąc = 1300 EUR

Kwotę 1300 EUR należy przeliczyć na PLN po kursie z dnia otrzymania wynagrodzenia.

Kolejne miesiące należy rozliczyć w ten sam sposób.

Suma wynagrodzeń z wszystkich miesięcy $(128 + 612 + 1.300 = 2.040)$ przeliczona na złote będzie przychodem uzyskanym z pracy za granicą.

Sposoby przeliczania dochodu na złote – art. 11 ust. 3 i 4 ustawy

Przychód pomniejszony o wysokości diet przelicza się na złote według kursu z dnia otrzymania lub pozostawienia środków pieniężnych do dyspozycji podatnika, ogłaszanego przez bank, z usług którego podatnik korzystał i które mają zastosowanie przy zakupie walut. Jeżeli bank, z którego usług korzysta podatnik, stosuje różne kursy walut i nie jest możliwe zastosowanie kursu, o którym mowa wyżej, stosuje się kurs średni walut obcych z dnia uzyskania przychodu, ogłaszany przez Narodowy Bank Polski. W przypadku, gdy podatnik nie korzysta z usług banku – przychody należy przeliczyć według średnich kursów walut ogłaszanych przez NBP.